

Voorstel aan de gemeenteraad

Opsteller

Cloo - Soet, Akke

Kenmerk

Z.25.485387 / D.25.1941482

Vertrouwelijkheid

Openbaar

Onderwerp

Begroting 2026 Hûs en Hiem

Voorgesteld besluit

1. Een zienswijze op de begroting 2026 in te dienen bij het dagelijks bestuur van Hûs en Hiem.

Inleiding

Van de gemeenschappelijke regeling (GR) Hûs en Hiem is de begroting 2026 ontvangen. In artikel 31 van de GR Hûs en Hiem is bepaald dat de gemeenteraad bevoegd is een zienswijze over de begroting naar voren te brengen bij het dagelijks bestuur van Hûs en Hiem. Daarnaast heeft de gemeenteraad op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen sinds 2022 ook de bevoegdheid tot het indienen van een zienswijze. Hiermee wordt invulling gegeven aan de rol van de gemeenteraad.

Beoogd effect

De belangen van gemeente Heerenveen in de GR Hûs en Hiem behartigen.

Argumenten

- 1.1 *De gemeenteraad is bevoegd een zienswijze over de begroting in te dienen.*

Het valt op dat de meerjarenraming is opgesteld op basis van één scenario, namelijk een ongewijzigde voortzetting van de huidige adviespraktijk. Hoewel in de begroting wordt benoemd dat elke ander scenario van grote onzekerheid is en hier niet goed op begroot kan worden, wordt geadviseerd bij de meerjarenraming toch aandacht te vragen bij Hûs en Hiem voor de mogelijke wijzigingen in de advisering.

Gemeenten krijgen tot eind 2031 de tijd om bestemmingsplannen om te zetten in een integraal omgevingsplan zoals bedoeld in de Omgevingswet. Tot op heden werken nog veel gemeenten

met de bruidsschat waarin staat dat een omgevingsvergunning moet worden verleend wanneer wordt voldaan aan redelijke eisen van welstand.

De komende jaren zullen steeds meer gemeenten gaan werken met een 'eigen' omgevingsplan. In het omgevingsplan kan een gemeente zelf bepalen wanneer een omgevingsvergunning nodig is en wanneer en onder welke voorwaarden nog wordt getoetst aan omgevingskwaliteit. Hierdoor is het maar de vraag of de rol en mate van advisering van Hûs en Hiem de komende jaren gelijk zal blijven. De verkenning naar een "Moaier Fryslân" zal hier mogelijk ook z'n invloed op hebben. Daarmee is niet met zekerheid vast te stellen dat de huidige adviespraktijk ongewijzigd zal worden voortgezet.

Daarom wordt geadviseerd Hus en Hiem te verzoeken om in de looptijd van de begroting 2026 inzichtelijk te maken wat de gevolgen van de omgevingswet zijn voor haar dienstverlening, de bevindingen hiervan inzichtelijk te maken en dit met de begroting 2027 en volgende jaren aan te bieden aan de deelnemers. Het lijkt verstandig in de meerjarenraming daar rekening mee te houden.

1.2 De begroting bevat geen bijzonderheden.

Overzicht van lasten en baten

-

Lasten	2026	2027	2028	2029
Afschrijvingen	50.000	50.000	50.000	50.000
Personeelslasten	1.305.000	1.280.000	1.305.000	1.325.000
Huisvestings-/Apparaatskosten	134.000	137.000	139.000	140.500
Inkoop projecten	10.000	15.000	10.000	10.000
Overige kosten	5.000	5.000	5.000	5.000
Rente/bankkosten	8.000	8.000	8.000	7.500
Communicatie	35.000	35.000	35.000	35.000
Totaal lasten	1.547.000	1.530.000	1.552.000	1.573.000
Baten				
Adviesgelden regulier	1.180.000	1.175.000	1.187.000	1.198.000
Adviesgelden vooroverleg	272.000	272.000	278.000	283.000
Verkoop projecten	95.000	83.000	87.000	92.000
Totaal baten	1.547.000	1.530.000	1.552.000	1.573.000
Saldo	0	0	0	0

Personeelslasten: De personeelslasten stijgen door hogere cao-lonen en een hogere pensioenlast. In de begroting is rekening gehouden met een verhoging van 3%. Voor 2026 wordt in verband met de pensionering van een medewerker in combinatie met nog resterende verlofuren gerekend met een tijdelijke dubbele loonlast.

Communicatie: Voor communicatie is vanaf 2025 een bedrag opgenomen in de begroting. Dit bedrag is bedoeld voor het profileren van Hûs en Hiem als kenniscentrum, als adviesorgaan en sparringpartner bij het ontwikkelen van plannen bij verschillende gemeenten en de communicatie voor het uitrollen van de uitbreiding van het dienstverleningspakket.

Inkoop/verkoop projecten: De marge hierop is mee bedoeld voor de dekking van de uitgaven voor communicatie.

Adviesgelden: Voor de inkomsten uit adviesgelden is het uitgangspunt dat deze licht zullen stijgen.

Financiële kengetallen

	2026	2027	2028	2029
Solvabiliteit	50%	51%	53%	54%
Rentabiliteit	0%	0%	0%	0%
Current ratio	3,23	3,02	2,82	2,61
Netto schuldquote	16%	15%	13%	11%

Solvabiliteit: De solvabiliteit geeft inzicht in de mate waarin de organisatie kan voldoen aan haar financiële verplichtingen. Een gezonde onderneming heeft over het algemeen een ratio tussen de 25% en 40%. De solvabiliteit van Hûs en Hiem is voldoende.

Rentabiliteit: Voor de komende jaren wordt ingezet op een kostendekkende exploitatie en dit resulteert in een rentabiliteit van 0%.

Current ratio: Bepaalt in hoeverre de kortlopende verplichtingen kunnen worden betaald. Ondanks een verwachte afname is de current ratio in de komende jaren nog altijd groter dan één en hiermee voldoende.

Netto schuldquote: De netto-schuldquote weerspiegelt het schuldenniveau van de organisatie ten opzichte van de exploitatie. De netto schuldquote zal naar verwachting dalen door afname van de schuldenlast.

Risico's of kanttekeningen

Risico's

1.1 Hûs en Hiem beschikt over een beperkt weerstandsvermogen.

Het eigen vermogen per 1-1-2025 bedraagt € 383.000. Gelet op de risico's die zijn verbonden aan de aard van de werkzaamheden is de gewenste hoogte van het eigen vermogen vastgesteld op € 477.000.

Als er sprake is van tekorten kan dit betekenen dat Hûs en Hiem een beroep doet op gemeenten voor een bijdrage.

Kanttkening

1.2 *Het aantal adviesaanvragen is een onzekerheid.*

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Gemeenten hebben tot 2032 de tijd om gemeentelijk beleid te wijzigen. Hûs en Hiem heeft per 1 januari 2025 van geen enkele deelnemende gemeente een voornemen tot uittreding ontvangen. Hierdoor zijn ook in 2026 alle aangesloten gemeenten deelnemer. Of het aantal adviesaanvragen in 2026 daadwerkelijk op peil zal blijven is een onzekerheid. De mate waarin de daarmee gemoeide omzet zal wijzigen valt op dit moment nog niet te bepalen. Wel zijn door het voortbestaan van de GR in 2026 alle kosten gedekt, conform artikel 34 van de GR. Ontwikkelingen zullen nauwgezet worden gevolgd.

Communicatie en participatie

Boodschap	Doelgroep	Via welk middel	Door wie	Wanneer
Wij dienen een zienswijze in op de begroting 2026.	Dagelijks Bestuur Hûs en Hiem	Brief	Gemeenteraad	Na besluitvorming gemeenteraad op 19 juni 2025

Financiën

Er zijn geen financiële consequenties. Voor de dienstverlening van Hûs en Hiem is een vergoeding verschuldigd, die via de gemeentelijke leges wordt doorberekend aan de aanvragers.

Bijlagen

Aanbiedingsbrief begroting 2026 Hûs en Hiem

Begroting 2026 Hûs en Hiem

Conceptbrief gemeenteraad Heerenveen